

# Voorstel regiораad (aanvullend)



**Auteur** : G.J. Niezink  
**Datum** : 14 oktober 2009  
**Code** : 2009/4  
**Reg.nr.** : 09005526

**Agendapunt: 6**

**Onderwerp** : Aanvullend voorstel inzake Gebiedsdocument Twente

## Samenvatting

n.v.t.

## Aan de regiораad,

### Inleiding

We zijn medio 2008 gestart met een proces om te komen tot een Gebiedsagenda Twente (ons bestuur heeft daarvoor op 13 oktober 2008 een besluit genomen). Het opstellen van een Gebiedsagenda is gestart op verzoek van het rijk. Op aangeven van het rijk was het aanvankelijk de bedoeling dat elke regio een eigen Gebiedsagenda zou gaan maken in samenwerking met de andere bij het MIRT betrokken overheden (rijk en provincie). Gaandeweg het proces rond de totstandkoming van de gebiedsagenda in diverse regio's, werd ook van de zijde van het rijk duidelijker welke rol de MIRT Gebiedsagenda's zouden moeten gaan spelen in de relatie rijk – regio. Dit heeft er toe geleid dat eind 2008 bestuurlijk (bestuurders betrokken provincies en regio's) is besloten één MIRT Gebiedsagenda voor Oost Nederland te gaan maken en dat de regionale gebiedsagenda's de onderligger en input voor deze landsdelige agenda vormen. De eerste contouren van de Gebiedsagenda Oost zijn in het bestuurlijk MIRT overleg van mei jl. gepresenteerd.

In het verlengde van het reeds lopende proces rond de totstandkoming van de Verstedelijkingsafspraken 2010-2020 en om meer uniformiteit in naamgeving te verkrijgen, is in de loop van dit voorjaar afgesproken de onderliggende regionale nota's gebiedsdocumenten te noemen (in sommige gebieden werd deze term al gehanteerd).

Voor de goede orde merken wij in dit verband nog op dat het opstellen van een gebiedsdocument los staat van de status van WGR+ regio. 20 stedelijke regio's (er zijn 7 WGR+ regio's) in het land hebben een gebiedsdocument opgesteld. Dit zijn de stedelijke regio's die eerder voor de periode 2005-2010 verstedelijkingsafspraken met de minister van VROM hebben gemaakt. Zoals ook in het Regiораadsvoorstel wordt vermeld, heeft het rijk deze regio's expliciet verzocht een gebiedsdocument op te stellen. Zoals bekend heeft Twente in 2004 verstedelijkingsafspraken gemaakt en heeft elke gemeente in Twente voor de geleverde woningbouwprestaties een bijdrage hier uit ontvangen.

Zoals wij reeds eerder hebben aangegeven bij ondermeer de start van het totstandkomingsproces van (toen nog) de gebiedsagenda, is het gebiedsdocument zeker geen nieuwe visie. De in het document opgenomen ontwikkelingen en ambities komen voort uit ambities en plannen vanuit reeds eerder vastgestelde visies, beleidsplannen, nota's, e.d. van de diverse bij het MIRT betrokken overheden. Voor het rijk betreft dat ondermeer de Nota's Ruimte en Mobiliteit. Voor de provincie gaat het met name om de Omgevingsvisie en voor Regio Twente gaat het om de Agenda van Twente, het REOP, REO-agenda en het RMP. In het Gebiedsdocument worden geen nieuwe ambities en geen nieuw beleid geformuleerd (dat was ook niet de bedoeling).

Doordat het kabinet er duidelijk voor heeft gekozen via de nieuwe MIRT-opzet integraler en breder te gaan werken, hebben thema's als ruimte, groen, water en duurzaamheid een plaats in het gebiedsdocument gekregen. Hiermee is voldaan aan de eis van het rijk regionale ambities en opgaven integraal te benaderen. Het opnemen van deze (nieuwe) thema's in het Gebiedsdocument Twente zegt niets over bij wie de bevoegdheid over deze thema's berust.

Deze berust in de genoemde voorbeelden bij rijk en provincie. Zoals u bekend, zijn diverse ministeries en de provincie Overijssel bij de totstandkoming van het Gebiedsdocument Twente betrokken.

### **Binnengekomen gemeentelijke reacties op het Gebiedsdocument Twente**

In de brief van 25 juni jl. waarin het Gebiedsdocument aan de gemeenten is aangeboden, is de gelegenheid geboden vooraf op het concept-document te reageren. Een aantal gemeenten heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Voor een beknopte weergave van de gemeentelijke reacties en ons antwoord daarop verwijzen wij u naar de bijlage bij dit aanvullende voorstel.

### **Nadere invulling Gebiedsagenda Oost**

De afgelopen maanden is tussen rijk, provincie en regio's doorgewerkt aan het opstellen van de Gebiedsagenda Oost. In mei jl. zijn daarvan de eerste contouren gepresenteerd. Diverse onderdelen zijn aangevuld en gewijzigd. Voorts wordt tussen rijk, regio en provincie nog gewerkt aan een goede tekst voor de Twentse verstedelijkingsparagraaf, die in de Gebiedsagenda Oost opgenomen zal worden.

### **Status document en voorstel**

Het Gebiedsdocument is geen beleidsdocument waar verplichtingen voor bepaalde partijen in zijn vastgelegd. Het document is gebaseerd op bestaand beleid en ambities. Deze zijn voor het eerst in samenhang met elkaar beschreven. Het document vormt een belangrijke basis voor overleg met rijk en provincie. Voorts fungeert het document als input en onderlegger voor de Gebiedsagenda Oost Nederland, die duidelijk globaler van opzet is. Het gaat hierbij vooral om de grotere ruimtelijke en mobiliteitsontwikkelingen waar het rijk via het MIRT rechtstreeks bemoeienis mee heeft of in de ogen van Oost Nederland bemoeienis mee zou moeten krijgen.

Om onnodig verwarring rond de status van het document te voorkomen, stellen wij u voor, in tegenstelling tot het oorspronkelijke voorstel, te besluiten het Gebiedsdocument Twente te hanteren als input en onderlegger voor de Gebiedsagenda Oost Nederland en als basisdocument voor MIRT overleggen met het rijk en voor overleg met de provincie.

Enschede, 24 september 2009

Dagelijks bestuur,

secretaris,

voorzitter,

dr. J.M.E. Traag

P.E.J. den Oudsten

## Bijlage Overzicht gemeentelijke reacties

### 1. Gemeenten Dinkelland, Hellendoorn, Losser, Tubbergen, Twenterand en Wierden

1.1. "Het Gebiedsdocument behandelt een groot aantal onderwerpen waarvan wij bij herhaling hebben aangegeven dat niet de Regio Twente, doch de Provincie Overijssel hiervoor onze gesprekspartner zou moeten zijn. In het bijzonder denken wij daarbij aan wonen, bedrijventerreinen en water."

Antwoord: Deze constatering is juist. Voor deze onderwerpen moeten gemeenten inderdaad bij de provincie zijn. Zoals hiervoor is aangeduid zijn de genoemde onderwerpen opgenomen om de noodzakelijke en de door het rijk vereiste integrale benadering van de regionale ambities en opgaven mogelijk te maken.

1.2. "Daarnaast constateren wij dat het voorliggende Gebiedsdocument voor een belangrijk deel uitgaat van onderwerpen die eerder een rol hebben gespeeld bij het ontwerp van de regionale structuurvisie voor Twente. Met betrekking tot deze regionale structuurvisie heeft de Regieraad evenwel op 19 maart 2008 unaniem besloten om de totstandkoming daarvan te beëindigen. Dit, mede tegen de achtergrond van de Wgr-plus welke niet verplicht tot een dergelijke regionale structuurvisie. Bovendien bestond hiervoor in regionaal verband onvoldoende draagvlak. Wij stellen vast dat met het voorliggende Gebiedsdocument alsnog een regionale structuurvisie tot stand lijkt te komen, hetgeen door ons als uitermate ongewenst wordt beschouwd."

Antwoord: In het voorwoord bij het gebiedsdocument hebben wij aangegeven dat dit gebiedsdocument is opgesteld met inachtneming en respectering van de rollen en verantwoordelijkheden van de diverse bestuursorganen. Wij wilden hiermee aangeven dat, hoewel het gebiedsdocument vooral een nota is van Regio Twente, Regio Twente rekening heeft gehouden met de bevoegdheden van vooral rijk en provincie. Zoals ook reeds in de inleiding bij het aanvullende voostel is aangegeven, heeft het Gebiedsdocument ondermeer als functie de ambities van rijk in de regio en die van provincie en regio vanuit een integrale benadering te bezien en in het juiste regionale kader te plaatsen. Het opstellen van gebiedsagenda's en gebiedsdocumenten, op verzoek van het rijk, is vooral ingegeven om regionale ambities in een integraal kader te plaatsen. Dit betekent dat ambities en ontwikkelingen op gebied van ruimte en economie niet los kunnen en mogen worden gezien van de consequenties voor mobiliteit, groen, water en duurzaamheid en omgekeerd. In dit kader is het niet van belang wie voor welke taak verantwoordelijk is. Het kabinet heeft met het MIRT een heel duidelijke keus gemaakt. Rijksbijdragen voor regionale ontwikkeling of plannen zullen in toekomst alleen worden verleend op basis van integrale plannen (zie ondermeer het MIRT spelregelkader). Zoals reeds aangeduid, levert het Gebiedsdocument input voor de Gebiedsagenda Oost Nederland. Daarnaast vormt het gebiedsdocument met zijn veel uitgebreidere informatie, de basis voor overleg tussen rijk en regio en de provincie

### 2. Gemeente Twenterand

2.1 Deze gemeente heeft een reactie opgesteld die vrijwel overeenkomt met de voorgaande reactie.

Antwoord: Voor de beantwoording hiervan wordt verwezen naar de beantwoording onder 1. voorgaande.

### 3. Gemeente Hof van Twente

3.1. Deze gemeente herkent zich niet in het totaalbeeld dat in het Gebiedsdocument wordt geschetst. In hoofdzaak betreft het een document voor de netwerkstad. Het omliggende gebied komt slechts zijdelings aan bod. Het is te weinig een document voor heel Twente

Antwoord: Het Gebiedsdocument richt zich primair op het scherp krijgen van de ambities en opgaven binnen Twente die ook voor het rijk relevant zijn bij het behalen van de rijksdoelen en waar aanknopingspunten liggen voor het MIRT en mogelijk mede-financiering vanuit het MIRT. Focus en prioriteit liggen dan ook vooral in het stedelijk netwerk.

De ambities en opgaven worden in het gebiedsdocument uitgebreider en meer in detail beschreven dan in de Gebiedsagenda Oost die veel globaler en op hoofdlijnen wordt beschreven. Vanuit voorgaande context is wel getracht in het Gebiedsdocument een zo breed mogelijk beeld van de regio en haar ambities te schetsen.

3.2. . De gebieden die buiten de netwerkstad liggen zijn medebepalend voor de sfeer die de streek

uitstraalt. Zonder ruimtelijke, landschappelijke en functionele kwaliteiten van deze gebieden zullen veel van de doestellingen/uitgangspunten/visies, zoals in het Gebiedsdocument zijn verwoord, niet mogelijk of haalbaar zijn. Deze ruimtelijke, landschappelijk en functionele kwaliteiten zullen beter moeten worden benut. In dit verband worden genoemd: de groene leefomgeving, toerisme en recreatie, economische kracht buiten Netwerkstad, stadsranden en herstructureringslocaties, mobiliteit en water.

Antwoord: Zie in eerste instantie het antwoord bij 3.1 In de gebiedsagenda wordt op diverse plaatsen Twentebreed aandacht besteed aan de genoemde thema's. De aanduiding van gebieden en thema's is zeker niet uitputtend bedoeld. Doordat in het Gebiedsdocument vooral de hoofdlijnen worden aangeduid (bijv. bij EHS) komen gebiedsspecifieke details minder in beeld. Daar waar binnen de context van het Gebiedsdocument mogelijkheden liggen om te komen tot verdere verbreding op genoemde thema's zullen wij dit in overleg met de gemeenten nader invullen. Hierbij moet nog wel worden opgemerkt dat de aandacht voor het landelijk gebied primair ligt bij provincie Overijssel (ILG/PMjP; bevoegdheid en geld).

#### 4. Gemeente Rijssen/Holten

4.1. de gemeente ondersteunt de ambities die in het gebiedsdocument worden verwoord.

Antwoord: v.k.a.

4.2. de gemeente acht het van belang dat in het voorwoord wordt aangegeven dat het gebiedsdocument is opgesteld met respectering van de rollen en verantwoordelijkheden van de diverse bestuursorganen.

Antwoord: v.k.a.

4.3 de ambities van het stedelijk netwerk mogen niet ten koste gaan van de kernen buiten het stedelijk netwerk

Antwoord: in de nota's waar het Gebiedsdocument op is gebaseerd wordt uitgegaan dat ook het gebied buiten het stedelijk netwerk zich goed kan blijven ontwikkelen

4.4. aandacht wordt gevraagd voor de diverse (ruimtelijke) ontwikkelingen in Holten

Antwoord: de ontwikkelingen rond station Holten in relatie tot mobiliteit en OV kunnen worden opgenomen in het Gebiedsdocument. Voor de opgave rond herstructurering en transformatie dient dit meegenomen worden in de verstedelijkingsopgave (woningbouwafspraken lopen via de provincie). Verder kunnen de mogelijkheden binnen het project A1-zone nader worden bezien.

4.5 de gemeente vraagt aandacht voor de groei van het goederenvervoer per spoor

Antwoord: De verwachte groei van het goederenvervoer over het spoor als gevolg van het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) in de Randstad en de herrotering van het goederenvervoer is een punt van zorg voor de hele regio. Inmiddels is samen met de betrokken provincies actie ondernomen om meer zicht te krijgen op de aard van deze problematiek. In november vindt over de PHS een bestuurlijke conferentie plaats in Den Haag. Verder zal dit thema een pregnante plaats krijgen in de Gebiedsagenda Oost en zal het worden geagendeerd voor het bestuurlijk MIRT overleg van begin november.

Voorts vormt de ontwikkeling rond het goederenvervoer per spoor een thema in het project A1-zone

4.6 aandacht wordt gevraagd voor verder uitbouw van het Agglonet met name waar het gaat om de uitbouw van de treindienst Apeldoorn – Enschede

Antwoord: het uitbouwen van Agglonet door verdere verhoging van het aantal treinen op het spoor is in de toekomst zeker een wens binnen de Regio. De haalbaarheid ervan zal mede afhangen van de ontwikkelingen op het spoor naar aanleiding van ingevoerde intensivering in december 2008 en de financiële mogelijkheden. In het kader van de op te stellen regionale OV-visie zal nog met de gemeente overleg worden gevoerd

4.7 Voorts wordt gewezen op het belang van het verkorten van de reistijd tussen Twente en de Randstad (o.a. Schiphol)

Antwoord: Dit heeft de aandacht zowel vanuit de regio alsook binnen de Gebiedsagenda Oost

#### 5. Gemeente Enschede

5.1 De gemeente heeft waardering voor de integraliteit van het document en kan zich vinden in de hoofdlijnen van de ambitie en opgaven.

Antwoord: v.k.a.

5.2 Gemeente pleit er voor focus te houden op de kernambities en dat dit ook voor het maken van adequate afspraken met het rijk van belang is

Antwoord: de kernambities en -opgaven worden opgenomen in de Gebiedsagenda Oost

5.3. Van belang is met het rijk te komen tot adequate afspraken over de programmatische

hoofdpogaven en de verstedelijkingsopgave
---

Antwoord: dat is het doel waarnaar wij via de MIRT-overleggen naar streven
--

## 6. Gemeente Wierden

6.1 In het algemeen vindt de gemeente het een helder en duidelijk gebiedsdocument
---

Antwoord: v.k.a.
------------------

6.2. Bij Marsroute N35 moet worden gesproken over een stroomweg met 2 x 2 rijstroken
--

Antwoord: In het Gebiedsdocument wordt gesproken over een 100 km/h stroomweg. Dit is conform de Mobiliteitsaanpak van het rijk. In de Marsroute N35 wordt gesproken over 2x2 rijstroken 100 km/h. De uiteindelijk keuze zal afhangen van procedurele en juridische (on)mogelijkheden alsmede van .
--

6.3. Stationsomgeving zit goed in het document.
---

De gemeente wil graag dat de bus het station weer gaat aan doen.
--

Antwoord: In het kader van de op te stellen regionale OV-visie zal met Wierden nog overleg worden gevoerd over het OV in deze gemeente.
---

6.4. Zorg is er over de toename van het goederenvervoer over het spoor.
---

Antwoord: Zie ten aanzien hiervan het antwoord op de reactie van de gemeente Rijssen Holten hierover (4.5)
--

6.4. T.a.v. het onderdeel werken wenst de gemeente de brief van 30 juni jl. van de Regio aan GS Overijssel inzake de inventarisatie van bedrijfsterreinen in het document opgenomen te zien
---

Antwoord: afspraken over bedrijfsterreinen zijn opgenomen in het Gebiedsdocument. De passage over de inventarisatie zal worden toegevoegd
---

## 7. Gemeente Dinkelland

7.1. Kaart bij het Gebiedsdocument is niet in overeenstemming met de kaart bij de Omgevingsvisie van de provincie Overijssel
--

Antwoord: Nagegaan zal worden of dit het geval is. Van de provincie is en dergelijk signaal tot op heden niet ontvangen.
--